

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutczában 81 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.
Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr., negyedszor 4 kr. Hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, jan. 10-kén 1862.

(D) A „Herm. Ztg.” idei 6-dik száma egy főcikket hoz ezen czim alatt: „Hogyan változnak a nézetek”, melyben nemzetünk két főtekintélyének Deáknak és b. Eötvösnek következtetéseit szándékozik kimutatni.

Előrebocsátólag ezen cikkben megemlíti ama férfiakat is, kik a megerősített birodalmi tanácsban föllépésük által az új alkotmány-alapok megvetésében magoknak utat egyengettek a miniszteriumba (?) s vádlólag mondja, hogy bárha ők a február 26-ki patenst aláírták (?) elhivatásuknak tarták mindjárt az ellen harcolni stb.

Deák és Eötvösre szállva állítja, hogy ők sem cselekedtek másképp, kik még az országgyűlés összeülése előtt Budán és Pesten békítő hangon beszéltek, azonban a hövéri szónokok csoportjában később minden odaengedéssel felhagytak s még akkor sem mondtak le a vezérkedésről, midőn az országgyűlés az uralkodó békejobbját visszautasította, s minden további tárgyalást megszakítottak nyilvánított. Habár — folytatja a „H. Z.” — e két ur a korábbi években nem volt egy véleményen, azonban az utóbbi év parlamenti harczában együtt állottak. Eppen ezért csodálni lehet, midőn arról értesülünk, hogy ezen két pártbarát egymástól megint külön vált. Ugyanis ezen két oraculumhoz nemzetfelei kérdést intéztek, ha vajjon tanácsos-e az új megyetiszti szervezetnél hivatalokat vállalni? S míg Deák gyakorlati szempontból nemzetiségi érdekek miatt az ily hivatalok elvállalását tanácsosnak véleményezte, Eötvös a leghatározottabban ellene nyilatkozott stb.

Nem tudjuk ugyan, hogy két nagy hazánkfia-ról a „H. Zeit.” állítása mennyi részben való vagy ráfogás; nem tudjuk, ha vajjon tanácsaikkal csakugyan eltértek-e egymástól, vagy a mennyiben a magyar királyság különböző tartományainak, részeinek, megyéinek belső viszonyai és érdekei helyenkint különböznek, nem adhattak itt oly tanácsot, a mit amott alkalmazni céltalanannak, vagy tán feleslegesnek láttak? S nem ebből állott-e elé valamely állított eltérés kettőjük között?

Ha Deák, a mint a „H. Zeit.” megjegyzi, mindig a corpus juris szempontjából ítélte meg a kérdéseket; azért engedékeny tanácsai által még nem jött okvetlen ellenmondásba, ha csakugyan ily tanácsokat adott. A magyar jogtörténelem, s a sok nehézség között őseink által alkalmazott magatartás tanulmányozása oly tapasztalatra vezet, miszerint már őseink is gyakran inkább elfogadtak a jövő

országgyűlésre egy-egy gravament, mint a melynek az országgyűlés általi orvoslása jogát a törvények biztosíták, hogy sem ily egyes és kisebb jogesetekbeni merev puritanizmusért magasabb politikai vagy nemzeti kérdést kockáztassanak. Így tett Hortvátország közelebről, hogy sem feladja az alkotmányos basist, melyet félig már elfoglalt, inkább megalkudott egy pár fontos kérdésben is az erőhatalommal, fenntartva jogát ünnepélyes ovasai által.

Mi nem tudjuk ugyan, hogy az ezen magatartáshoz való közelítés, királyságnak más, szintén kényes helyzetben levő valamely területére nézve mennyire tűnik fel tanácsosnak hazánk ama nagyobb diplomatai előtt; de annyit fel kell fognia a „Herm. Zeitung”-nak is, hogy midőn nem csupán az alkotmány sánczain belül egyes pártok vezéreiről van szó, hanem midőn oly vezérlet kérdése merül fel, mely alatt az állam életkérdéseire nézve minden pártárványlatoknak egyesülnie kell, akkor a vezérő talentumok nem szorítkozhatnak valamely párteszmé puritanizmusára, akkor tanácsaikat a mérsékelt és szélsőbb pártok eszméinek, valamint a nemzet és ország életkérdéseinek megfontolásával kell adniok, s legheylessebb tanácsadó az olyan, ki minden pártok és minden elfogultságok fölé emelkedni képes.

Elvégre az országot naturalis állapotban hagyni nem lehet, s gyakran szükségessé válik, hogy a mérsékelt pártok bizonyos határokig nagy önmegtadázásra határozzák magokat. Hanem az ily odaengedéseknek is meg van a maga nességja.

Azon főurak, kik a megerősített államtanácsban az absolutizmusba éket ütöttek, magok sem hihették azt, hogy Ausztria alkotmányos haladásának, s a magyar királyság joga rehabilitatiojának zárkóvát képezze az october 20-iki diploma. Maga ezen diploma már fennhagyta a kiegyezkedés ösvényeit, az 1848-ki törvények revisioját; s ha a februári patens ezen diploma irányára ellen akart gátot vetni, helytelenül állítja a „Herm. Zeitung”, hogy azt az octoberi diploma férfiai írták volna oda. Nem írta alá azt egy magyar sem mint magyar, csak is mint az osztrák miniszterium tagja. Am pedig Magyarországot az udvarnál a kancellárok repraesentálják, miután még a magyar miniszterium vissza nem állítottat.

Továbbá a „Herm. Zeitung” hibásan bírál, ha Deák Ferencznek az országgyűléseni magatartását nem a parlamenti szokások alapján bírálja meg. Az ismert czim feletti vitában Deák nézete vesztett a radikálok előtt, mégis utóljára a radikálok nézetét

maga Deák védelmezte; azért, mert az már határozattá vált vala. A mit az ország többsége elhatároz, az előtt meg kell hajolni az egyeseknek, mert az már törvény. És éppen ez a megérett alkotmányos felfogás, hogy az egyes honpolgár alkalmazkodjék a többség felfogásához; fennmaradván joga, hogy eszméit tovább is terjeszsze, míg magának annyi proselitát szerez, hogy az ő eszméje lesz a többség eszméje, s válik így törvénytűvé.

Addig a törvénynek engedelmeskedni kell, ha nem is egyez az gondolkozásmódunkkal, mert a törvény mindnyájunknak parancsol, addig míg újabb megegyezés által el nem töröltetik. Egy ország közös többségi határozata pedig már a megerősítés előtt is erkölcsileg kötelez minden polgárt, mert rendes alkotmányos életben az országképviselő többségének akaratját az uralkodók mindig meg szokták erősíteni.

Nem akartunk ezen cikkünk által tán védőleg lépni fel ama férfiak magatartása mellett, kiknek a publicistikai téren sarukat sem oldhatjuk meg; a kérdés főmomentumára is, hogy ezen interimalis állapotban is, a mig legalább a magyar alkotmányos szerkezeti forma váza megtartatik, hogy mennyi részben ajánlották vagy nem ajánlották ama férfiak a tisztségeknek a nemzet kezén megtartását, nincs személyes tudomásunk, csak hírből hallottuk mi is a mit a „H. Zeitung” állít, s vannak Erdélyben is nagy képességeink, kik mind a két nézethez hajolnak: az előbbihez mindaddig, míg a kormányzat inkább a jogsértés, mint a jog végleges eltiprásának terén áll, miután a kettő közt nem kis különbség van. Mi mindezekre véleményt mondani nem akarunk, mert ily kérdésekben csak tekintélyek egyesült nézete, s kiadott programja szolgálhatna zsinormértékül, s hívhatná fel a pártárványlatokat önmegtadázásra valamely nagy kérdés megvédése végett; azt sem határozhatjuk meg, vannak e oly nagy, oly érzékeny kérdéseink, melyek az országgyűlésileg orvosolható egyes jogelveknél sokkal fontosabbak; nem határozhatjuk meg, mert nem érezhetjük magunkat tekintélyeknek arra, hogy azt tehessük, a mit pedig éppen most tenni szükség volna; ez alkalmat csak arra kívántuk felhasználni, hogy némely eszméinket szellőztessük; s e hírlapi irodalomra nézve hálátlan korszakban töltünk velők a papírt, ha nem serkenthetjük fel másokban ezáltal azt, hogy gondolkozzanak és számot vessenek az ország minden szögletében a könnyebb vagy nehezebb körülményekkel, s a szerint határozzanak.

TÁRCZA. JUDITH TÖRTÉNETE.

III.

(Folytatás.)

Csak hajnal felé szendertült el, és álma oly szép volt. Rózsálgosokkal, madárdalokkal és kedvesével, mint boldog férjével álmodott.

Ez idő tájban a boldog Maróthi vágtaató lován már M. Vászárhely felé közelített.

Judith a szokottnál később ébredett fel, s a tiszta tavaszi nap most kedvesebbnek tetszett előtte, mint valaha. Valami hidebaldogságot érzett kebelén, mintha gyermekkor boldog emlékeiből egy édes óra szakadt volna át jelenébe annyi néma szenvedés után.

Még anyja is ma csendesebb és nyugodtabb volt, mint máskor; tán lelkének betegsége szűnietelt a tegnapi áttűrt vihar után. Régóta nem adta ily vidáman ki Judit a családságnak rendelkezéseit, miközben ma szokatlannul vidor és enyélő s kedélyének e vidámsága által egész lényé szebb, vonzóbb és bájlobb volt, mint valaha.

Azt mondják: van lelkünknek elősejtése a rák következő nagy örömről, vagy nagy szerencsétlenségről. Ily elősejtést érzett szívében Judith. Valami igen kedves kifejezést várt. E szép remény nem egy lelki jóslat, hanem a vidámban keringő vér titkos munkálkodásában lelte alapját. De ke-

délyére oly tüdős hatással volt, hogy Kecsetinek véletlen s egészen szokatlan módon csak egyedül gyalog történt megjelenése sem okozott semmi zavart a nő lelkében. Ő azt hitte, azért jön a fiatal ember, hogy tennap írott levelét, mi szenvedélyesen igazolja, azt hitte, hogy ha ő forró köszönetet mond nemeslelkűségért, ha őt most oly boldog órájában barátjának, testvérének fogadja, egyszerűsággal megnyeri közbenjáróul anyja és Maróthi közt.

De midőn ablaka alatt haladott a ház folyosója felé a férfi, kinek ujján volt az ő mátkagyűrűje, s midőn látta, hogy annak arca mily csodálatosan szétkuszált, tekintete mily sötét, egy önkényesen szorongást kezdett szívén érezni. Kezében remegtek a megfogott tárgyak s megfelfejtlen rettegés vette el egész erejét.

— Ah, kedves öcsém! — szolt az anya, midőn Kecseti belépett. Valóban ideje már, oly régóta nem láttuk. Ha Judithnak volnék, ki nem fogynék a szemrehányásokból.

— Ugy hiszem, asszonyom, hogy igen derék és nemeslelkű mátkám nem veszi magának azon kellemetlen fáradságot; sőt igen nagy örömet érezne azon, ha végkép megkímélném látogatásomtól, melylyel más boldogabbnak utjában vagyok.

— Az istenne, mi ez? szolt fölgerjedve az anya.

— Kecseti most nemeslelkű és magát egy túlszerű szempontba tette át — szolt aggalommal Judith — de családik barátom — folytatja — előttem látogatása mindig kedves lesz, mint szíves rokonoknak, s ha úgy akarja, nemeslelkű barátomnak.

Az anya feltűnő bámulattal hallgatta le-

ánya csodálatos hideg szavait s ennek kioldult arcáról idegzetes érzékenysége valami rendkívüli eseményt olvasott ki.

— Judith, Judith! — szola — te enyegsz Kecsetivel.

— Mi tennap óta udvariasok és nemeslelkűek, következőleg őszinték is vagyunk egymás iránt — jegyzé meg Judith — nem kevéssé lévén felháborodva Kecsetinek szokatlannul vad tekintete s tilos eszmékkel küzdő fojlódó hallgatagsága miatt.

— Valóban Judith, igaz van — szolt Kecseti — legyünk őszinték. Miért leplezzem a megvetést, gyűlöletet és bosszút, mely egész lelkemet eltölti?...

— Mi az, mi az! szolt az anya — felugorván pamlagáról.

— Az asszonyom, hogy ha kegyed élete felét szenvedésben töltötte testi betegsége, a más felét abban töltötte a lelki miatt. Im itt szemem előtt leánya lábai elé dobom mátkagyűrűjét s újból kifacsarom gyűrűmet, melyet gyalázatos kalandjai által bemocskolt.

Ezzel ledobva újjáról a mátkagyűrűt, Judithhoz rohant s az elájult fiatal nő újjáról letépte mátkagyűrűjét.

Anyjának kétséghecsent göröcsös sikoltása hozta új eszmékre Judithot.

— Szólj, szólj! Mit miveltél! zokogá az anya.

— Semmit, anyám! — szolt szilárdan Judith. Kecseti urat értesíthetem, hogy éppen czélom volt visszaküldeni mátkagyűrűjét, s hogy én Maróthit szeretem, kinek ígéretet tettem s ígéretét birom.

— Ha, ha, ha! nevette fel rémesen Kecseti. Judith e felkaczagásra egész testében megreszkelett. E kacajt vélte a kerti lak-

ban hallani a mult éjjelen. Kecseti észrevette a roppant hatást és szola sötét gúnynyal:

— Ez kacaj, asszonyom, s nem fárcsacsenés, sem valamely eb felordítása! Átkozni kell a fűrészmalmat, mely nem török szét a fenýőbogokon, vagy átkozni a teremőt, ki csappal teremti a fenýőfát, hogy midőn deszkává válik s nyári építletek falaira kerül, mért enged részt a vizsgáló szemeknek, hogy a megcsalt szerelmesek tanuikkal együtt lessék az égre kiáltó bünt és gyalázatot.

— Kecseti megörült? — szolt megrettenve Oláh Miklósné.

— Igaz, asszonyom, egy perczig közel álltam a megörüléshez, de részint saját erőm, részint tannim felhozott okai megmentének a megfutamodástól, hogy idejűhessek és jónan s ép észszel elmondhassam gyűlöletet Judith iránt és bosszúvágyamat.

— Megörültök — szolt Oláhné — leplezzétek le már ez irtózatost titkot!

— Nem tudom, anyám — mit kíván Kecseti — de legyen kimondva, mit kívánatodra titkoltam, nem szeretem és soha sem szerettem Kecsetit. Szerelmem tárgya: Maróthi.

Az anya összeroskadt pamlagán.

— Igen, szolt Kecseti, beszélt róla a vöröslófogó Siklód kövén s a fejr lelkendő a jegenyefákon. S a szerelmet megpecsételé az éj titka, ha, ha, ha! Im mindent tudok.

— Mit akar most, kegyelmed? — szolt erőt véve Judith.

— Igen, mondja, mit akar, szolt a felingerült anya, ki e perczben Kecseti gorbasága által sértődve leánya részére állott. Mit akar? Leányom még szabad, s nincs joga őt ily gorbán kérdőre vonni.

A „Sürgöny“ bécsi levelezője a pénzügyminiszteri „megjegyzésekkel“ következő Erdélyt illető adatokat közli:

A testvérhaza közigazgatása, beleértve a főkörmányszékeket, 1848. előtt 574,071 ft 55 krba került. (Azokban a boldog időkben egy országnak évi költségeiben még a krajczárokat is feleltették!) Most az évi költség az erdélyi kormányzatnak számvetése szerint 1,320,804 fra tétetik. A jelenlegi költségek tehát 800,000 forinttal haladják túl az 1848 előttiakat, de az utóbbi év-tizeddel szemközt még mindig 907,228 ftal kevesebbek, miután ezen évtizedben az erdélyi politikai közigazgatásnak évi költségei 2,228,032 fra rugtak.

A költségek szaporodtak az 1847. számadás ellenében: a guberniumnál 133,860 fról 143,800 fra, a királyi táblánál 22,559 fról 40,000-re; a megyei, kerületi és széki közigazgatásnál 157,350 fról 472,050 fra; vizsgálati és fegyverházi költségek (a szamosújvári és az újabb felállított nagyenyedi női fogház számára) 31,085 fról 309,900 fra, sat. A nyugdíjak, melyek 1848. előtt csak 30,000 fra rugtak, ma már 128,579 forintot vesznek igénybe, míg másrészt a disponibilitási költségek 396,000 forintra tétettek.

Erdélynek összes évi költségét a pénzügyminiszterium 3,082,500 fra számítja, 139,900 forinttal többre mint 1861-ben. — Az egyes rovatok összegei ezek: az erdélyi kanczellária 92,000, politikai közigazgatás, fogházak és ország-mívelés 1,284,500 ft, a birodalmi építési szolgálat az illető hivatalokkal együtt 639,700 — az összeg, melylyel az államkincstár az egyházi és oktatási költségekhez járul, 153,800 — a törvénykezés 681,900 ft — a zsandárság 230,600 ft.

F. A. sz. 1862. Ujév.

Az én három világrészt látott barátom Domsa, kinek zarándoklása és úti kalandjairól adatokat ígértem, többek közt következő madárvilági történetről beszél: Stambulban ama kies temetőkerék egyikében, Kumbahant közelében, hogy a jámbor muzulmánok nemcsak halva jutnak, hanem elevenen, mulatozni is eljárnak, ilt vala a kioskban, midőn a kafeidut feszült figyelemmel s nyugtalanságtól elfoglalva látá, ki a temetőbe ültetett százados jegenyék egyike meereszt szemeit. A mi történni fogott, alább következik. Előbb, hogy a kávé bevallá azon pajzanságát, hogy a füzön költő golya fészében egy tojást lúdtójással cserélt ki. Már most jelekből veszi észre, hogy a poronty kikelt. Az anyagolya eleségkeresésről vissza száll fészékbe, nézi nemzedékét s elmul, hogy a kicsi nem csikó, hanem liba. Mintha mondaná: nem ismerem e fajzatot. Ezzel tova illan; visszatér másodmagával. Megint nézik huzamosan; aztán az anya más fára száll s elkezd magában me-rengeni. A himgolya elröptül, hog magával kettőt; ezek elröptülnek, hoznak négyet; mind szemlélnédek. Így tart mintegy félnapig; míg több száz golya gyűlt össze a csodá-tény helyére, sorjára mindenik a gyanus fészeken meghord-ván piros csőré. Végre többen a merengő anyagolya köré szarmyalnak, míg mások sokkal többen, méla sétálgatásban össze-összedugják fejüket; tart sokáig a megfontolás. Egy-szerre néhányan fölkerekednek az anyagolya felé; ez lát-ván őket fölszáll előlük; erre egész csapat utána, s hol utó-érték, ugy összerépték csőreikkel, hogy hullája foszlányait a szél hordta el. A jámbor kafeidut meg nem fontolt ese-lének végét, e szörnyű ítéletet látván, zokogva sirt. Eddig D. barátunk. Minthogy az állatvilágban hasonló jelenetek gyakrabban történnek, mint figyelemre méltattnak: e gó-lyaitélet a valószínűség jellegével bír. Miből igen érdekes lényanti kérdés merül föl. Ha a golyák gondolkodtak és cselekedtek, mi okon esett a szerencsétlen egyed áldozatul? Fajárlás, párosodási frigszegés, vagy hanyagság volt-e vétké? Egyébiránt e történetből ma a nemzetiségi forron-gásban hasznos politikai tanácsot merithetünk: ügyeljen minden faj, nehogy a golya módjára idegen tojást költsön ki; — mert utol fogja érni a nemzetek ítélete. — Eszme-

— Ő engem megsalt. O Maróthit szereti.

— Igen, szolt Judith — én őt szeretem, anyám. Az ő atyja beleegyezett viszonyunk-ba és én eszedem egyezt te is bele.

— Mitsem ér az — szolt nyersen Kecseti.

— Mitsem ér? — szolt felingerülve Oláh Miklósné. Tehát az én akaratom mitsem ér? Jól van. Én megmutatom, hogy asszonya vagyok házamnak. Leányom sorsa felett én intézkedem.

— Ha, ha, ha! Késő már asszonyom. Judith sorsa kezében.

— És mi köze vele, ha én beleegyezem, hogy Maróthinak nyújtsa kezét?

— Csak kérem, ne oly indulatosan. A harag egészségükre, mint ügyekre nézve is egyaránt veszélyes. Azt mondom, Judith sorsa kezében van. Nincs semmi ok e szá-vam megváltoztatására. Én e birtoknak örö-köse vagyok, ezt az özeget csak azon per-cig bírja, míg férje nevét be nem moskol-ta. A kicsapongó özeget kihányják férje hagyományából, tanum vannak mindenre, ha kell azonnal itt lesznek. Maróthi nem hozhatja helyre Judith világi becsületét, mert ő csak hat hó múlva esküdhetik vele az ol-tár előtt, én pedig már a holnap székülé-sen követelhetem, hogy e nő, mint férje em-léke iránt vétkesen hitelen, annak birtoká-ból kidobassék.

— Ez sötét rágalom — sikoltá Oláhné — de megdöbbenve látván, hogy Judith hal-gat és kizöldül — folytatá — mit akar tehát?

— Egy levelet fogok tollba mondani, melyet Judithnak kell megírnia. Oczéja e le-vélnek az, hogy ha engem megsalt ő, más karjain ki ne nevesse kudarcomat.

— Jól van, uram, szolt elhatározottan

Judith, bárminő legyen a következmény, én örvendek e szempillantásnak, mert most látom, minő emberszörny kezei közül mene-tültem. Istenem! ha tennap két levél nem érkezik hozzám, mi lett volna belőlem. Nője lenni ily férfinak!... De hagyjuk ezt, im kézen vannak íróeszközeim. Mondja, uram, mit írjak!

— Irja kegyed, asszonyom, a mint mon-dani fogom, szolt Kecseti és kimértebb han-gon folytatá: Maróthi! egy rendkívüli szem-pillantásban oly ígéretet tettem, a mit telje-sítenem soha sem lehet.

— Soha sem lehet — végzé Judith.

— Azt ígértem, hogy nőd leszek — foly-tatá a toll alá mondást Kecseti — de nem gondolám meg ez ígéret következményeit.

— Ezt nem irhatom, szolt Judith, én mindent megfontolva ígértem kezemet Ma-róthinak.

— Vagy nem, asszonyom, egyet nem fontolt meg, azt, hogy a találkozást kémsze-mek lesték, s holnap négy tanu áll készen a törvényszék előtt megjelenni, és...

— Elég, elég, szolt Judith. Mondja ön...

irok...

— De nem gondolván meg ezen ígéret következményeit — ismétlé toll alá Kecseti.

— Következmenyeit — végzé Judith.

— Engem oldhatlan eskü köt, hogy vagy Kecseti lesz, vagy senkié.

— Én ily esküt soha sem tettem — szolt Judith.

— Az nem tartozik a dologra. Irnia kell a mit mondok. Semmi kifogást el nem fo-gadok.

— Ah, mi lesz ebből! Mormogá Judith

lázecolat folytán, ön levelezője, a ki bátorkodott az unioban kételkedni, s abban még nyakason kételkedik, adja önnek a faite accompli okmányát.

Kuza herceg kiáltványa.

Románok! Az unio teljesült. A román nemzetiség meg van szilárdulva. E nagyszerű, a mult nemzedék által any-nyira obajott, a törvényhozó testületek által kikiáltott, a magas kapu és biztosító hatalmak által elismert tény álta-lunk életbeléptetett s a nemzetek történelmébe beirattott. Atyáink istene a hazával s velünk volt, ő megáldotta törek-véseinket a nép bölcsességében, s nemzetünket magasztos jövő elé vezette.

Január 5. és 24-dik napjain minden bizalmatukat a nemzet választottjába helyezték. Reményeiket az egy uralkodóban összpontosították. Választottatokat ad nektek egy Románországot.

Szeressétek hazátokat; ezáltal megerősítitek. Éljen Románia!

Sándor János,
Alexandru K. Moruzi,
Janku N. Kantakuzino,
Alexandru A. Kantakuzino,
Leon Gika, Constantin Suto,
Jassi, 11. dec. 1861.
Dimitrie Gika, Alexandru
Placino, Arsaki,
Janku G. Gika,
Baleano, K. Nicolesca.
Sk. Falkojanu.

(Ó naptár sz.)
Már most illendő számot adnom, miért hogy ily fé-nyes tény jelzett eredményeiben mégis kételkedni merész-kedem? Vissza is térünk e tárgyra, nemsokára. O. J.

Az erdélyi muzeum részére 1861. dec. ha-vában beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek s kéziratok: Özv. gróf Bethlen Já-nosnétól XVII. és XVIII. századi eredeti okiratok 185 da-rab. — Báro Radák Istvánné, szül. gr. Rhédy Klárától 3 darab eredeti levél a Horavilágról. — A bécsi cs. kir. Geolog. Reichsanstalttól az általa kiadott évkönyvek és ér-tekezések 35 köt. — Drotteli Domokostól 39 köt. könyv. — Veszely Károlytól Gyulafejevári füzetek Kolozsvár 1861. 1 köt. — Gámán Zsigmondtól a lelanézt Prometheusz. Ford. Zilahy Károly Pest. 1861. 1 köt. — Schopper György-től Emlébeszéd Márki Samu felett. Buda. 1861. 1 köt. — Gyulai Páltól, Balleydier, Histoire de la guerre de Hongrie. Bruxelles 1853. 1 köt. — Horváth Pinstól, a magyar ke-gyes tanító rend névkönyve Pest. 1861. 1 köt. — Albert János tordai unitar. lelkesztől 2 eredeti levél a XVII. szá-zadból. — Szabó Károlytól Kézai Simon krónikájának for-dítása. Pest. 1862. 1 köt.

II. Érmek: Zeyk Sándortól egy Kozon arany. — Finna Istántól 6 római, 11 középkori ezüst, 1 római s egy török réz érem.

III. Képek: Báro Radák Istvánnétól Zrinyi Péter, Nádasdy Ferenc és Frangepán Ferenc életnagyságu mell-kepei a lefejeztetésüket ábrázoló jelenetekkel együtt, (9 láb hosszú 3 1/2 láb széles egykorú olajfestmény.) — Özv. Bur-ján Pálnétól néhai férje aquarell-arcsképe.

Kolozsvárt, jan. 9. 1862.

Közli Szabó Károly
könyvtárnok s a régiség- és
éremtár ideiglenes őre.

KÜLÖNFÉLÉK.

A hir Háromszék részére adminisztratorul Dániel Imre, Marosszék részére pedig báro P. Horváth Albert ura-akat emlegeti. A széki törvényhatóságokban, hol az egész nép választási joggal bírt, fontos kérdések merülnek fel az újabb szervezésel.

— Közügyek igazgatója Horváth István ur, ki az erdélyi udvari körletnokságnál tanácsossá nevezetett, a mint halljuk, városunkon át el is utazott rendeltetése helyére.

s leirta a fennebbi mondást, végezvén e szó-val: „vagy senkié.“

— Folytassa tehát — szolt Kecseti — Maróthi! Isten veled! Akaratom az, hogy soha többé ne lássuk egymást. Remélem, megmentesz engem az újabb gyötrelmek-től, melyeket látásod okoz, s elég nemesnek biz-lek, hogy megkímélj egy nőt, kinek sorsa az, hogy előbb öngyilkos legyen, hogysem valaha karjaid közé vesse magát. Egy örült percz nem kötelez egy egész örült életre.

Számtalanszor felbeszakítá Judith e levelet, de Kecseti rettentése s anyjának e miatti közbelépése folytán szóról szóra le kellett írnia a mondottakat, az így kikényszerített levelet alájegyezni s Maróthihoz cizmezni.

— Ki van tehát kegyelmed elégitve, szolt Judith.

— Még nem egészen, jegyzé meg Ke-

cseti. Én igen jól kiolvastam Judith tekin-téből, hogy ő most így gondolkozik magá-ban: ezt a szemtelen embert mindjárt lerá-zom nyakamról, s ki tiltja el tőlem, hogy mindjárt a második órában egy levelet írjak Maróthihoz, melyben előtte fölfejtsem azon egész erkölcsi kényszerítést, minek befolyá-sa alatt az előbbi levél íratott? O asszonyom, én igen előrelátó vagyok. Eppen ezért kö-vetelesem nem itt végződik. Kegyeteknek egy kis birtokuk van a Barótháson. Ott éppen szükséges már valaha széttekinteniök.

En utitársuk lesz a Királyhágóig s a le-hetőség ellenőrzem, hogy Maróthival írás-beli összeköttetésbe se jöhessenek. Részem-ről azon szempillantásban, midőn egy hozzá-intézt levelet fölfedezem, kötelesnek fogom magamat érezni, hogy tanúmat a törvény-szék elé állítsam. Kíváncsi vagyok tehát az, hogy

— A „Botschafter“ azon érdekes hirt közli, hogy ő felsége elébe egy előterjesztvény került a Magyarországon rendelkezés alatt álló hivatalokra nézve, mely szerint az alkalmazottak június végéig, a többi március végéig kapja meg fizetését. Schmerling ur a minisztertanácsban akarta volna ezen disponibilis urak fizetését megint egy évre hatá-roztatni meg, de kevesebbsebben maradt. A végleges el-döntés ő felsége visszatértekor történik. Azonban a fennebbi terminusok választása arra mutat, mikép azt hiszik, hogy addig a magyar ügy rendes kerékvágásba lesz hozva s nem lesz szükség a disponibilis kíségitőkre.

— Napoleon herceg neje, Olaszország királyának le-ánya, Clotild hercegnő, mint a francia lapok írják, érde-kes állapotban van.

— Reményi Bécsben mult vasárnap tartá első hang-versenyét. A bécsi lapok, mind a legnagyobb elismeréssel szólnak e hangverseny felől, s kifogyhatatlanok azon tűz és melegség dicsőítésében, melylyel művész hazánkfia népdala-inkat, s különösen a „Repülj fecském“ s „Ezt a kerek er-dőt járom én“ dalokat játsza. De semmi, Magyarországból származik, Bécsben tökéletes nem lehet. Reményi ellen-ben is találkoztott egy lap, mely épp azon oldalán támadja meg, mi Reményinek, szakértők nézete szerint legerősebb oldala. A „Botschafter“ ugyanis azt állítja, hogy Reményi csak „kis hangokat tud hedgedjéből kicsalni.

A magyar Akademia, jan. 2-kán tartá ez évi első ülését, mely alkalommal Szalay László titoknoki szé-két elfoglalt, rövid de szép beszédet intézve az akademiái tagokhoz, melyet általános eljenzés követett. Az ülés napi tárgyaita tervén át a titokok, mindenekelőtt a helytartó urnak az Akademia elnökehez intézett kétréndbeli iratát ol-vasá föl, melyek egyikében Szalay Lászlónak titoknokká lett megválasztását helybepagya, a másikban pedig Tót Kálmán meg nem erősítettését sajnálattal tudatja. — Ugyan-ez ülésben jelentve lön, hogy mult évi dec. 31-ig mint ha-tárnapi, a néhai gr. Teleki alapítványból kihirdetett 100 arany vigjátéki jutalomra a következők című darabok kül-dettek be: 1) Ábránd és való, 3 felv. 2) Makulay és Ka-pulay, 5 felv. 3) Hűség hitlenségéből, 3 felv. 4) Nem há-zasodunk, 3 felv. 5) A nőuralom, 3 felv. 6) Nagy világ, vagy: Epen jókor, 3 felv. — Ugyancsak dec. 31-ig a Ka-rácsonyi-féle 100 arany jutalomra a következők című ko-moly drámai művek érkeztek be: 1) Zách Feliczán, szo-morujáték 4 felv. 2) Mohácsi vész, dráma 5 felv. 3) Mózes tragoedia 5 felv. 4) Keresztény és pogány, tört. szomor-u-játék 5 felv. 5) Bűnt bűn követ, dráma 4 felv. Ezekhez járult még jan. 2-kán: Második Lajos király, szomorujáték 5 felv. mely, kivilágosodván, hogy dec. 31-én adatott pos-tára, szintén pályázatra bocsátatik.

— Pestmegye hatósága folyó hó 7-kén rögtönbiró-sági hirdetményt adott ki, miután tapasztalta, hogy e megye területén is számosan találkoznak, kik a vagyon és személybátorságot veszélyeztetik. Számos ily gonoszítottak iránt tett panaszok után történt felterjesztésre, m. kir. hely-tartó ur ő exca mult évi dec. 25-kén kelt rendeleténl e ge-vá megengedni méltóztatott: hogy Pest-Pilis és Solt t. e. megyék hatósága a rablás, rablógyilkosság és gyuj-togatási büntényekre nézve rögtönítelő bírósági hatalmat gyakorolhasson.

— Baranyában egy Patkó nevű félkezi rablófőnök rettegeti a vidéket bandájával. Nyakában egy kis pisztoly függ óra helyett, melyet ő az akasztófe elleni gyógyszer-nek nevez. Azt állítja magáról, mihelyt a fák kizöldülnek, nyomát sem fogják találni. Azt mi is hiszszük.

— Megjelent érdekes tartalommal a történelmi adat-tár az 1848 és 49 ki hadjáratból című vállalat III dik kö-tete szerkeszti Vahot Imre. Egy kötet bolti ára 1 ft. 20 kr. 12 kötet 10 frint, előfizetés utján.

— Az erdélyi felosztaltott cs. kir. törvény-székeknél alkalmazásban volt összesen 391 egyn. a) a rendes törvényszékeknél volt hivatalnok 217, szolga 109, összesen 326. A 217 hivatalnokból végzett jogász 147, nem

gyorsan készüljenek ntra. Én addig itt le-szek, s holnap reggel indulunk.

A férfiú e durva kegyetlensége egészen leánya pártfelvé tette az anyát, a mi az ily kedélyszertekeknél lélektani jelenség. A fiatal-nőnek rendkívül győtrő helyzetén sokat köny-nyított anyja részvéte. Nem tettek kifogást Kecseti kegyetlen követelése ellen, engedték magokat, hogy izzé felettük sőt kegyetlen-ségeit; mert a kintől, bujdosástól, sőt a ha-láltól sem retteg annyira a nő, mint az er-kölcsi meggyaláztatástól.

Egyetlen gondolat győtré mindenekelőtt Judithot. Tudta, hogy visszautaló levele Ma-róthit azonnali valamelyik kolostor feloldhat-lan esküje által fogja tőle örökre elzárni; míg ha a Kecseti által tollba mondott levél kelésének körülményeiről értesíthetné őt, ak-kor Kecseti üldözése csak addig fogna tar-tani, míg Maróthi a törvényes kort elérve, Judithot törvényes nejeül ismerheti el. Ma-róthi jellemében s hűségében pedig sokkal inkább bízott a nő, hogysem oka lett volna kárhoztatni iránta való túlszenvedélyes sze-relmét. O már Maróthi nejeinek tartá magát; csak néhány hó és az eskü biányzott, de mint a havak elteltését bizonyosnak látta a tűnő és kelő napok legörög láncszemei után, oly bizonyosan meg volt arról győződve, hogy Maróthi őt meg nem csalja; hogy ő eskü által fogja szentesíteni kölcsönös sze-relmüket.

Lelkének most egyetlen titkos tusakodása a felett folyt, hogyan lehetne alkalmat, ére-síteni Maróthit, mielőtt ő valamely elhatározó lépést teendene, mely talán őket egymástól örökre elszakasztaná.

(Folytatjuk.)

végzett 70; vizsgált bíró 82, nem vizsgált 135. b) Az urbéri-törvényszéknek volt hivatalnok 84, szolga 17, összesen 65. A 48 hivatalnokból végzett jogász 38, nem végzett 10; vizsgált bíró 7, nem vizsgált 41. — Az összes személyzetből nemzetiség szerint 155 magyar és székely, 115 szász, 102 oláh, 15 német, 4 örmény. Ezen 391-re menő személyzetből a jelenlegi alkotmányos hatóságoknál alkalmazása van összesen 101 volt es. k. hivatalnok, nincs alkalmazva 190 egyén. Alkalmazásban van a rendes törvényszéki hivatalnokokból 87, az urb. törvényszékekből 14, nincs alkalmazva a rendes törvényszékekből 51 egyén. Most arra van kitétele, hogy a még disponibilitásban levő 290 egyén is nemsokára alkalmazva lesz. Erre mutat azon körülmény, mely szerint az erdélyi udv. kancelláriától leérkezett azon volt es. kir. hivatalnok névsora, a kik a bírói vizsgát letették, s mint ilyenek az alkotmányos tisztviselői karok leendő újrászervezésénél figyelembe ajánlatnak. (I. T.)

— Pesten heves kravall volt 5-dikén a deákok és a Zrínyi-kávéház vendéglője s eselésege közt. Az eset a miatt történt, hogy egy tanuló az ablak néhány tábláját ki-törte, s elment a nélkül, hogy fizetett volna, erre a vendéglő eselésege utána iramodott, mire az előbbinek több több társai segédül sietve — erős verekedést kezdtek, úgy, hogy a felremitett hatvani-utczában csaknem minden ablak megnyitott az alkalmából fölríasztott lakók által. Utoljára a vendéglő eselésege futás által menekült. A csatának itt nem lett vége. Egyik tanuló karddal és revolverrel rohant meg a vendéglőt, végre csakugyan a városkapitány erős drabantjaival a féltelenkedőket letartoztatta. A deákok egész a tanácsbázis zajongva követték az elkísértet, s beakartak erőszakkal nyomolni a tanácsbázisba. Azonban a kaput bezárták, s lassankint szétoszlottak. Miután az elfogottak nevét constatirozták, elbocsáták őket további intézkedésig.

— A „N. Nachrichten“-ek írják 6-ról Pestről, hogy ottan több politikai notabilitás érkekezletet fog tartani legközelebről s a levelező igéri, hogy annak eredményét közzé teendi. Mit mi is kíváncsiak várunk és közlendünk.

— Ugyan a fennebbi lapnak írják, hogy gróf Apponyit várják Pestre, s egyszersmind érdekes tudósítások érkeznek a birodalom végleges szervezéséről, mely hírekkel együtt folyóvást tartja magát az országgyűlés gyors egybehívásának híre.

Figyelemztetjük azon tisztelt írókat, s kiadókat, kik a szerkesztőségekhez műveikből példányokat postabementlenül küldenek, mikép sziveskedjenek az ily példányokat keresztboríték alatt küldeni, mert rajtuk már többször megtörtént, hogy valamely hozzájuk beküldött könyv, mely levélborítékba volt fogva, két annyi posta-bért fizetünk, mint a mennyi volt a könyv bolti ára; és ugy kénytelenek voltunk kettős áron venni meg könyvtárunk részére, sokszor oly könyvet, a mit megcsereznél éppen nem volt célunk. Mi részünkről saját kiadványainkat mindig bementetlenül küldöttük az illető szerkesztőségekhez; azonban, kik a posta-bért megkivánják kimélni, legalább az olcsóbb utat válasszák.

Nyiltér.

Belső-Szolnokokból, Magyar-Lápos járási események vázlata. (Foly. és vége). — Rosz lelküleg jegyzi azt meg, hogy hol nem szántottam ott aratok 500 holdnyi birtokom mellett nem vagyok szorulva önféle melékletekre, van a nélkül miből megélnem, nem is azon vágyból vállaltam hivatalát, hanem hazafini kötelességből egész vármegye nagyerdeim tisztikarával egyetemben, hogy megmeztük a népet ön-féle emberektől a törvényes felsőbbrendelelnél fogva, lássa azért neműlt el a nép ön neve hallatára, mert tudá a törvény szent mondatát, melyet vallásunk is erősít e szavakban: „Qui justificat impium, et condemnat iustum, uterque abominabilis est apud Deum“, hogy ezt ki-kertülhesse megtartania kellett vala e közmondatot: „Cum quibus una est nobis nascendi, moriendique conditio, illis prodesse potius, quam inutiliter dominari debemus.“ Nem emlékszik arra M. Gábor ur, midőn boldogul megkezdte néhai nagyerdeim balásfalvi püspök Leményi János ő mltga alatt clericus volt, a midőn őt szántott, a hol nem kellett, minő fáradsámi díjt aratott ottani felsőbbrendeletré való kiesapása által — ráemlékezhetik — nem régi dolog.

Az álnok vádnak egy pontja az, hogy sok tolvaj van a m.-láposi járásban, sőt több mint 1848 előtt volt, dicsegetetere válik, mint különben nagyolt állítás, mi egyébiránt onnan veszi eredetét, a mig M. Gábor ur a magyar-láposi büntető törvényszéken segéd volt, oly ügyesen járt el hivatalában, hogy kimaradásával 27 helységből álló járásban éjjelenként egy-egy helységben 20, az összes helységben 540 strázsa, és 50 pandur őrködik a falusbírákon kívül, még is imitt-amott történik kártétel, lopás úgy, hogy tisztelt két segédszolgabíró urak naponta mind ilyenekkel foglalatoskodnak, mégis alig sikerült nyolcz holnapok alatt vagy 120 rablót befoghathatni, a kik a tanulmányokból most teszik le a cenzurát, melyen jelen lenni van szerencséje a vádló urnak is, mihez csak azon szerencse járulhat még, hogy a vádlótól nincs mit elrabolni, mert még ő is követelő, hogy a kinek pauszja hasonló az egykori farkaséhoz, ki az alól vizet ivó ártatlan bárányt azzal támadá meg, hogy mi-ért zavarja fel a vizet, csak hogy prédájának kitehesse; itt ráillik e közmondot: „Curiosus dum quia erit quod non debet, invenit quod non vult.“

Itélje meg a nemes olvasó lehetséges-e az, hogy be-ostületes emberekből egy pár holnap alatt még rendes tanító mellett is százakra menő tolvajokat lehessen teremteni, vajjon nem évek kellenek-e ahhoz az oktatásra.

Felemlíti még azt is, hogy a járási iskola-tanítóknak százakra menő restantiában künnlevő fizetését 6 helységből bégyűjtve magammal tartottam, de nékik ki nem adtam; igen azt nékik ki nem adhattam a vármegyei felső-kertleti tekintetes alispánnak rendelete nyomán, kinek rendelete szerint a bégyűjtés után egyszerre az egész összeget kézbesíteni köteleztetve voltam, mit régén kézbesítettem is, melynek bégyűjtésében segédkeztet nyújtott Mán Gábor és Buzsicza János tanító sógora közbenvetések által, kiknek a járásban szinte két holnapig volt Stark nevű adó-inspector által

24 adó-exequale katona kirendelésével, sikerült mint-egy 40 a. é. frtot ezen idő alatt nagy bajjal felgyűjthetni és a m.-láposi es. kir. adó-hivatalhoz befizettetni, s vajlon miért nem szedhetik fel az azon kívüli összeget is? Ebből állathatja a nemes olvasó a nép tehetségét vagy szándékát látva, hogy katonai erő is képtelen volt annak felszedésére, s itéletet hozand. Itt is ráillik a vádlóra e közmondot: „Quae non viderunt oculi tui ne proferas in iurgio cito ne postea emendare non possis cum de honestaveris amicum tuum.“

Oka ugyan az vala, hogy a 4 tanító fizetése Mán Gábor és a volt rendszer alatt m.-láposi főnök Mikveics Ilie erőszakos kivetése által 1600 a. é. frtkban a faluk költsége sorában rovatolt ki és erőszakosan is hajtattott fel a nép belegegyezésén kívül, azonban a volt rendszer megszüntével minden költségek bészédése Belső-Szolnokmegye áprilisi közgyűlése bizottmányá által bétíltatván, a nép azontul önkényesen fizetni nem akart, sőt 57 helységből kezemen álló jelentésekben világos, hogy 1862-dik évre is egy pár helység csak 100 a. é. frtot ígér adta, a többi pedig annak fizetését megtagadja; és itt feneklik a késedelmes fizetés oka, melyhez járul még a népek elszegényedése is.

Alaplatanul hozatik fel még azon vád ellenem, mely szerint petyeriticei Smil Áron ártatlanul veretett általam vasra, mivel való baj e vala: Smil Áron előtt gyanuba esett Rácz János nemes birtokos egyetlene egy méhkasá miatt, mintha az rabolta volna el a nyáron két rajat eresztett anyátlan kasát aug-ban, a midőn még heretakarítását se tehetné néptelensége és anyátlansága miatt, ki azért rákötötte éjszakának idején emberével a falusbíró, előbb jól lerészegítve zsidóson és Rácz János birtokos méhkasát erőszakosan elvettéven magához vitette, a midőn földből vágta, el annyira, hogy a lépek összetörtök; de másnap a zsidó észrevéven, hogy törvényteleniséget követett el, a tulajdonosnak emberei által hazaküldötte a méhkasát, a ki azonnal hozzám jött vele a szomszédfaluba, mint szolgabíróhoz és mintegy 30 emberrel, kik közt három falubíró is voltak, megnéztem, kik jelenlétében a lépeket összetörve és penészdede találták, a mellett két lépén alig volt 300 méh és a kasban, mely anyátlannak találtattott, vagy fél kupányi sziméz, mely okból minden további követelése Smil Áronnak mint törvénytelen elvesztett és Rácz János az alól feloldoztatott, e közben szobámba menve utánam jött a nép egyrésze a süket Smil Áronon kívül, a hol Smil Áron felesége Rácz János 60 éves nejét és Rácz Béni szintugy nemes nagy birtokos nejét rögtön mooskolni kezdé, sőt léptolvajozta őket, mire amazok elégtételt midőn kérnének, a süket zsidó a nélkül, hogy a nagy hangnál értett volna egyebet, bérohan szobámba és egyenesen hozzám jöve engem támad még és illetlen szókkal illet, mely okból méltán vasra veretett még pedig csinosan, mint ilyenkor valaki érdemessé teszi magát, méltányos illedelemmel.

Vége a desperált vádló nem átalja a nagy érdemű román püspök ő excentricitásokat álnok tényeivel ellenem ingerelni, kikről az áprilisi dézsi bizottmányi gyűlésen megemlést se tettem se azolta, kiket mind görög egyesült ekklésiák fejét mindnyájunknak tisztelni emberi, és vallási kötelesség is; — de ne bujjon ő urasága más köpenyege alá, hagyja el a bujosdi játékok, és győződjék meg arról, hogy a honnat kikergetik egyszer, oda többé be nem fogadják, — tudja jól azt, hogy a tavaszi kövárvidéki, belső-szolnoki bizottmányi gyűléseken ő jelent meg össze-gyűjtött, és felerleget román néppel, a hol nyíltan a magyar nemzetet ocsárolta, különösen Kövár-Videkén, a hol a térről 1000 ember szeme láttára le szorítottott Pap Zsigmond főkapitány ur ő méltóságá által, a midőn az illetők által a szónoklatban előléptettem a rend helyreállításá végett, a melyből csak annyit hozok elé, hogy mily jól esett a román népnek e mondatom román nyelven előadva „azért gyűltünk össze kedves atyáinkfai, hogy mentüsk meg a föld néptől ilyes volt rendszer embereitől mint a káposztát a her-nyotól, hogy bár torsiája maradjon meg vigasztalásunkra“, — s mily öröm nyilvánítások közt kötelezi rögtön arra magát a jó román nép; mit látva szégyenletében eltűne a nép közül egy mellékszóba — a hol a gyűlés bevégezte után az egész román intelligencia előtt főkapitány Pap Zsigmond ur ő méltóságától e képpen figyelemztetett „M. Gábor urat felkérem, hogy ha köztünk akar maradni vesse le saruit mint egykor Mózes levett Isten parancsára, mert szent ezen hely és emberi társaság, a hol áll, ne szerezzen szégyent Kövárnak a nagy magyar haza előtt lázítása által.

Nemde Belső-Szolnok vármegyében az áprilisi bizottmányi gyűlésen is ilyetén ingerültséget idézett elő, mig általam felvilágosítatván a román nép derültebb kedvre jött, önek az ingerlő térről leszorítása után, valamint méltóságos Véér Farkas főispán urnak hatalmas közbelepte után, és csak így sikerült a véres áldozatot elenyésztetni, melynek kúszbőben állánk, melylyel most is fenyegeti az egész magyar nemzetet, felhozván, hogy közel az idő midőn ököl-kerül a dolog a román és magyar nemzet közt, a jog kivívása végett. Ettől ugyan senki se riad fel, mert a nép már megtanulta kinek kell hinni, és kinek nem, azért esendes.

Azonban kedves atyáinkfai okosoknak kell lenniük, s őrizkednünk a gonosz tervektől, mert ez áll a Concordia címűt lapban, jusson esztünkbe e köz mondat „Parva soepe scintilla magnum excitat, incendium — eo ipso — Quoniam de futuris contingentibus non est determinata veritas.“

Dánptakán october 25 kén 1861.

Timbus István.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. Londoni tudósítások szerint elhatározott dolog, hogy az annak idejében a hercegférj által indítványozott emlékoszlopra, mely az 1851-ki tárlat emlékeztetere a kensingtoni kertbe lett volna felállítandó, s a királyné mellszobrával díszítendő, e helyett az elhunyt herceg bronz szobra fog tétetni. A Walesi herceg ugyanis Osbornól dec. 28-áról a kir. kertészeti társulathoz levelet intézett, melyben anyja nevében tudatja, hogy a királyné óhaj-tása az, hogy a neki szárvá volt szobrot elhunyt férjének

szobra helyettesítse. A társulat halásan osztozik a királyné e gyöngéd óhajlásában, a walesi herceg ajánlatát elfogadja s az elhunyt herceg bronzszobrát Durham József szobrász által készítetté.

London, jan. 2. A „Daily News“ biztos forrásból merített hírek mondja, hogy az Anglia és Amerika közti béke fenmaradása esetében, Angol- és Franciaország a déli os-tromzárt, mint nem érvényesítettet, megszüntetik.

Franciaország. Páris, jan. 5. A „Constitutionnel“ megütkezését fejezi ki azon aggodalmon, mely a porosz király új évi beszédét átlengli. Az ő felsége által ez alkalommal mondott szavak, írja az idéztük lap, bizonyos nyugtalanság jellegét viselik, melynek okait, nézetünk szerint, nehéz belátni és meghatározni. Ő porosz kir. felsége ugy a Wrangel tábornagnak adott feleletében, mint a miniszterekhez intézett szavaiban ismételve hivatkozott a had-sereg érzületére. A „Constitutionnel“ szerint ezen aggodalom vagy elkésett vagy el van szitve. Azon bizonytalan eshetőségek, melyekre Vilmos király céloz, igen távol vannak és igen határozatlanok arra, hogy igazolhatnák egy oly halálmasság katonai elővigyázati rendszabályait, mely a többi államokkal semmi más, mint barátságos érintkezésben van, és semmi csak valamennyire komoly bajban sincs érdekelve. Való, hogy Európa némely részeinek helyzetében sőt és fájdal-mas pontok vannak. De mi semmi európai bonyodalmat sem veszünk észre nyilván, sem valóságilag létező, sem keletke-zendőben; egy szóval semmit sem, a mi indokolná azon nyugtalanságot, melynek váratlan s oly magas helyről jövő nyilvánítása némi bámolatot keltett a politikai világban.

Olaszország. Turin, jan. 2. A követkamarai többség tagjai újabb ülést tartottak. Ezen ülésnek az volt célja, hogy meghallja ama fölvilágosításokat, miket Ricasoli szándékozott adni azon indokok iránt, melyek a miniszteriumot arra bírták, hogy a parlament előtt eddigi személy-zetével jelenjen meg. Ricasoli szót emelvén, kifejté a helyzetet. Nyíltan kijelenté, hogy a miniszterium kiegészíté-se végett, Ponza di San-Martinóhoz fordult; nem mintha a parlamenti többség erre őt felszólította volna, ha-nem oly célból, hogy megelőzze azt, mit ama többség több tagjai óhajlásának hitt lenni; a kísérlet megüszült; s Ri-casoli a fölötti sajnálatát fejezé ki, hogy San-Martinóval nem juthatott egyességre. Erre világosan kifejté az ország bel-, s külhelyzetét; s kimutató, hogy az egyáltalában nem szenvedett a miniszterium hiányossága miatt, s hogy a hely-zet, — mióta a miniszterium jelen összeállításában áll a kormányon, — nem hogy súlyosbult volna, hanem inkább sok tekintetben javult. A miniszter-elnök végül formászerint kijelenté, hogy a belügyi tárczát megtartani s az általa meg-kezdett közigazgatási szervezet iránti felelősséget magára vá-lalni szándékozik, mindaddig, míg az teljesen be lesz vé-ggezve; — nehogy ama szervezet egy mindig újra megkez-dett és soha be nem végzett Penelope vásznává legyen. — Egyébiránt hozzátévé, hogy nehéz lenne neki oly politikai egyént találni, ki hajlandó lenne magára vállalni a felelős-séget az iránt, a mit ő maga, belügyminiszteri minőségé-ben, eddigelő a közigazgatási szervezet tekintetéből tett. Ezen loyális modorban adott fölvilágosítások a gyűlést tel-jesen kielégíteni látszóttak s az minden határozat hozatala nél-kül oszlott ugyan szét; azonban nyilván hajlandó támo-gatni a miniszteriumot, — ugy a mint az jelenleg van ösz-szeállítva.

A „Hamb. B. H.“ bécsi levelezője a Václav és tuile-rie-ak közti viszonyt következőleg jellemzi: A mint érte-sülénk, két oldalról érkeztek ide, illetékes helyre tudósítá-sok, melyek a Páris és Róma közti viszonyokról semmi jót nem jelentenek. Ha a pápa államtitkára Franciaország irá-nyábani hangját meg nem változtatja, oly dolgokat várha-tunk francia részről, melyek azon bizonyítékok adandják a világnak, hogy az unokaöcs erőszakos csínyek kivételében sem áll utána a nagybátyának. Ha a jelek nem csalnak, azon erőlyes védelem dacára, melyet a pápai kormány a Ferencz királynak adott menhely érdekében kifejtett, készen lehetünk egy oly eljárásra Franciaország részéről, mely a nápolyi exkírly Rómban tartozkodásának nem igen kimé-letes modorban fog véget vetni.

Egy más tudósítás szerint ezen feszült viszonyok sulya alatt meglehetősen nyomott a kedély hangulat Rómban. Ő szentsége, a nápolyi király és királyné által közelebb adott ebédről igen elégtelentül ment haza. A király keveset be-szét, a királyné pedig egy szóttagot se ejtett, amár a pápa többször megszólította. Mindketten igen ritkán mutatják ma-gukat az utcákon s még egyszer sem voltak színbáznál.

Hanem azért még sincs feladva minden remény az elvesztett ország visszaszerzése iránt. A mint ugyanis az „A. A. Ztg.“-nak írják, „Tristany Triestből Rómába érkezett s ott a képzelt abruzzói hadsereg fővezérévé nevezetett. Eb-ből ugylátszik, hogy nem Kalabriában, hanem Abruzzokban szándékozik szervezni a fölkelést. Eredményre még keve-sebb kilátása van, mint Borges vállalatának. A rendkívüli hideg tél nem kedvez a szétszórt rablócsapatok egyesítésé-re és Borges szomoru vége megmutatta, hogy a nép, ha a piemonti kormány nem kedveli is, II. Ferencz bármely is-meretjen tábornoka szavára tömegesen fölkelni nem hajlan-dó. Obiovaue csapatának beütése egyszer sem vezetett cél-bó-z s Tristany sem fog tovább jutni elődeinél, mert min-dentit tulnyomó katonaságra talál. Az Abruzzoknak azon előnyük van Kalabria és Basilicata fölött, hogy nyitva áll az ut Rómába vissza, melyet Borges használaton keresett. Már azon körülmény, hogy ismét spanyolt s nem Boskót vagy más nápolyi tábornokot neveztek ki vezérül, mutatja, hogy nem a piemontiak elűzése, hanem csak a nápolyi tar-tományok zaklatása van tervben. Miutau csak az forog szó-ban, hogy a rablások meg ne szűnjének. Boscet jobb idő-re tartják fűnn.

Oroszország. A külföldi lapok által már említett bir, mely szerint Rokasowszky tábornok a finneknek ígérteket tett, az itteni lapokban is megjelent, s így hivatalosnak te-kinthető. Az új kormányzó kijelentette a senatus tagjainak,

hogy a kívánt országgyűlés tényleg összehívatták, melyet a szenatus és a képviselőbizottság, mely jan. 20-án ül egybe, előmunkálatait befejezte. E mellett azonban ismételve kijelenté, hogy a mostani alaptörvényektől eltérni nem szabad, mert a kormány minden ily törekvést határozottan visszautasítand.

Ujabbak. Kasselből távirják jan. 8-ról, hogy a Kurbesseni második kamara, a mint a kormány által megnyitott, azonnal kijelentette, hogy az 1831-i alkotmány érdekében tett óvását vissza nem veszi. Erre az országgyűlési biztos a második kamara gyűlését, fejedelmi rendelnél fogva feloszlatta.

— Krakó jan. 6. A politikai-vallásos tüntetések, mint közelebből Lembergben, itt is megkezdődtek. Tegnap a Mária-egyházban a „Boze cos Polske” sat. tiltott dalokat énekelték. Hir szerint ezért már néhány befojtás történt.

— Turin jan. 4. Mondják, hogy a király Türr tábornokot hadsegédévé akarja nevezni; de a hadügy-miniszter della Rovere határozottan ellene van. A tábornok fiatal nevével együtt e pillanatban indul Párisba.

— London jan. 9. Mason és Slidell, kiknek szabadon bocsátása hivatalosan igazolva van, jövő héten „Amerika” gőzessel Angliába érkeznek.

— Páris jan. 7. A „Patrie”, még mielőtt az ügy-nökök szabadon bocsátása Európában tudva lett volna, állította, hogy ez csak azon feltétel alatt fog megtörténni, ha Anglia a déli államokat el nem ismeri.

— Uj-York dec. 28. „Sant Jago” szövetségi gőzös a texasi partnál „Eugenia Smith” angol hajót feltartoztatta a két utast, kikre gyanu van, hogy a déli államok

ügynökei, elvett róla. A foglyok Uj-Yorkba küldettek s a Lafayette erődben őriztetnek.

Gabonaár Kolozsvárt Január 9-én 1862.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 4 frt 86 kr. Elegybúza 4 frt 40 kr. Rozs 3 frt 40 kr. Árpa — frt — kr. Zab 1 frt 50 kr. Török-búza 3 frt 40 kr. Pityóka — frt — kr. Marhahús 15 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Január 11-kén: Nemzeti kölesűn 82.90. 5 % Metalliques 67.45. Bank-részvény 768.—. Hitel-részvény 180.70. Váltó Londonra 140.15. Ezüst 138.75. Arany 6.64—.

Január 8-ikán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar-országi 68.—. Erdélyi 66.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(431)

A n.-enyedi ref. collegium által Alsó-Fehér vármegyében Vingárdon bíráta, jó cserépes kő udvar lakházzal és gazdasági épületekkel ellátott jöszág, — mely mérnöki új fölmérés szerint áll 753 catatst: holdra menő, udvartelkek, mivelés alatt levő kisebb és két nagy kiterjedésű tábla szőlőtermő, jó termékenységgel kaszáló és szántó földekből, az erdőkön kívül, — folyó 1862-dik év april. hava 1-ső napjától számítandó több évekre, akár a négy-négy ökrös 3 igás fogatokkal és szekerekkel, akár azok nélkül, — s hogyha a kivenni szándékozók a szőlőket nem akarnak kivenni ezek nélkül is; de ez esetben egyik épületes udvarhelynek, a kaszáló rétek egy részének, és pár szántó földnek kihagyásával, — haszonbérbe fog adatni.

Mely kiadás iránti árverés jelen évi február hó 6-ik napján délelőtti 9 órákor, N.-Enyeden a Collegium udvar-bírói szállásán, meg fog tartatni; melyre az illetők 200 új forint bánt pénzt meghivatnak. — Addig is a jöszág állása, és haszonbéri feltételek iránt, értekezni lehet N.-Enyeden iskolai gondnok Fosztó Ferenczel.

(3—4)

(434)

Hirdetmény.

Mintán b.-magyarutczai lisztraktárunkat a **dézi gőzműalmi**, elismert jóságú s finomságú lisztnekemmel újra gazdagon elláttuk, — felhiva éreztük magunkat a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlani, a midőn is azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy eddigi árát lisztneimeinknek mázsánként 1 forinttal o. é. lejjebb szállíthattuk, ugyanis:

Árak költségmentesen, készpénz-fizetés mellett:

Legfinomabb Hengerliszt	ft 13. 50.	Zsemlyeliszt	Nr. 3 ft. 8. 50.
Finom Király „ Nr. 0	„ 11. 50.	Kenyer „	„ 4 „ 6. 50.
Mont „ „ 1	„ 10. 50.	Zsemlyekása legfin.	„ 13. 50.
„ „ „ 2	„ 9. 50.	„ közép	„ 12. 50.

Bátrak vagyunk ennél fogva a n. é. közönségnek szíves megrendelését kérni, kinyilatkoztatván, hogy mint nagyobb, egy kisebb mennyiségben is képesek vagyunk a vásárlók szükségleteit bármikor, szokott megelőző figyelem mellett, gyors kiszolgálással el látni; nemkülönben fűszerárunk, valamint saját gyártmányu s általános elismerésnek örvendő punsch-, csaj-essenciáink, különféle liqueureink és másnemű édes-italaink is mindenkor dús mennyiségben, a legutányosabb árért találhatók.

Kolozsvárt, 1862 január 8-án.

Schvarzel és társa.

(400)

(2—6)

Gyógy- lovak vegyszer számára

BARTH F. freibachi állatorvostól

Althofennél Karinthiában.

Ezen romolhatlan, ártalom nélkül hatályos erejű, foly kony állomány által a **lovaknál** alaposan gyógyíthatni minden nemű inrandulástól, sérülésből, ficzomódásból, marjulásból, továbbá friss lábszurásokból, pókosodásból, eredő bajokat, s másféle drganatokat.

1 üveg ily vegyszer ára 2 frt 60 kr. o. é.

Morveum.

Egy a maga nemében feljúlmuhatlan gyógyszer **lovak, szarvasmarhák, juhok, sertések és ebek** számára, mely által mindennemű gyuladással, dagasztással és tagsérülések, bőrkütsések, mint rüh, himlő, csomósodás, viszkettség s több ily nemű nyavalyák a sertéseknél, lovaknál, valamint minden nyereg és szerszám által okozott törődések, továbbá patatiprás, nyilazás, végre főleg a köröm és pata betegségek; rendkívül gyorsan és sikerrel gyógyíthatók, mire nézve több tekintélyes egyéniségek bizonyítványaira hivatkozhatunk, megtekintés végett.

Ára egy tégely szernek használati utasítással 1 frt 20 kr. osztr. ért.

Kapitató:

Kolozsvárt: **WOLFF** urak gyógyszer-tárában és Khudy J. gyógyszerész-nél; Déesen: **Krémer Sámuel** urnál.

Nagyobb mennyiségű áru bizományok letétele végett, kéretnek magához a éksztőhöz folyamodni.

STEIN JÁNOS könyvtárusnál Kolozsvárt kapható: Utasítás

az Erdélyben megszüntetett tizedbe-jelentések valószínűsítéséről, mely a hajdoni urbér-jogosított földesurak, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valószínűsítésével foglalkoznak, különös figyelmükbe ajánlatik.

ORSZÁGOS KÉPES NAPTÁR 1862-dik évre.

Szerkeszti: **Girókuti P. Ferencz**. Ára 1 frt 50 kr.

Nyugat Europa.

Írta Heckenast-Bajza-Lenke. Ára 1 ft. 20.

(32) 12/1 1861.

(17—17)

Valódi MOLL SEIDLICZ PORÁ,

mely a párisi műkiállításán arany-érmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyaház” czimzett gyógyszer-tár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal árukat-ék, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját névaláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjokról itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen himizások ellenbe óvásul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszerint az ilyen-mű szereknek megkülönböztetése végett, minden általam készített skatulya **Seidlitz-por** saját óvó bélyegemmel van ellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papíron ezen esmerető-jegy „Moll Seidlitz-pora” (Moll's Seidlitz-Pulver) víznyomáson látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. o. é.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddig elő ismert házi gyógyszernek közl bizonynyára a legelső helyre méltatandék. A császár nagy birodalom minden részéből hozzánk beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz. nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges fofás, vértörődés, köszvény-szerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben u legjobb eredménnyel használtatnak, s a legártalmasabb győgyeredményt vitvák ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyőgmódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, mű-észek, mezei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvek, a kiknél azelőtt a leghíresebb győgyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvárt: RITTER Tr. özv. győgyysz. Továbbá Beszterczén: Szongot György. Sz.-Agothán: Knall K. győgyyszerész. Déván: Büchler A. Brassóban: Jekelius F. Nagy-Szebenben: Müller győgyyszerész M.-Vásárhelyt: Bucher M. Burdacs A. N.-Bányán: Haracsek. Nagy-Károlyban: Schöberl. N.-Váradon: Jánky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szilágy-Somlyón: Oravetz A. Vajda-Hunyadon: Marschal. Zilahon: Harmath S. F.

A fentebbieknél megrendelhető továbbá a:

Dorsch-halmájolaj,

Lobry és Portontól, Utrecht, Németalföld. Eredeti flaskókban, használati utasítással 2 frt 10 kr és 1 frt 5 kr o. é.

A Dorsch-halmájolaj Európa minden orvosi tekintélyei által mell és tüdő-betegség, görvény (Scrophula), angolkorság (Rhachitis), rheumatismus és köszvény, rögzött bőrkütsés, szemgyuladás, idegbetegség stb. ellen mint kitűnő győgyyszer elismert eredménnyel rendelve nyezetett.

PYRETHRIN-SZÁJ VIZ

a fogak és foghús tisztán és épen tartására. Egy eredeti üveg ára 1 frt 5 kr o. é.

A Pyrethrin-szájviz tisztán növényi anyagokból áll, s számos kísérlet és tapasztalat által igazolt minden tulajdonokat egyesít magában, minél fogva az éf fogak és foghús minden külső és belső káros befolyás ellen védve, épen tartatnak, sőt az e részeken honos betegségeket legyőzi és a kórányagot tökéletesen eltávolítja,

(411)

(3—3)

Maros-Vásárhelyt a Sz. György-utczában a „Makariás” néven esmeretes, szép és ép épületekkel ellátott s kertes nagy **telek** szabad kézből örökáron eladó. Értekezni lehet felette: **Kolozsvárt**, tulajdonosa dr. Engel Józseffel.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel. (Bel-farkasutczá 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.